

**SCIENTIFIC
COLLECTION
INTERCONF**

No 77
October, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 4th
International Scientific
and Practical Conference

**SCIENCE, EDUCATION, INNOVATION:
TOPICAL ISSUES AND MODERN**

TALLINN, ESTONIA
4-5.10.2021

InterConf
Scientific Publishing Center

№ 77 | October, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference

**SCIENCE, EDUCATION, INNOVATION:
TOPICAL ISSUES AND MODERN ASPECTS**

TALLINN, ESTONIA

4-5.10.2021

TALLINN
2021

UDC 001.1

S 40 *Scientific Collection «InterConf», (77): with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects» (October 4-5, 2021). Tallinn, Estonia: Ühingu Teadus juhatus, 2021. 413 p.*

ISBN 978-5-7983-4322-5

EDITOR COORDINATOR

Anna Svoboda

Doctoral student
University of Economics, Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

Mariia Granko

Coordination Director in Ukraine
Scientific Publishing Center
InterConf info@interconf.top

EDITORIAL BOARD

Temur Narbaev (PhD)

Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;
temur1972@inbox.ru

Dan Goltsman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University, Republic of Latvia;

Katherine Richard (DSc in Law), Hasselt
University, Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa, Canada;

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw, Poland
novaks657@gmail.com;

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna, Austria
mw6002832@gmail.com;

Elise Bant (LL.D.),
The University of Sydney, Australia;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov, Romania

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)
Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU), Ukraine;

Rakhmonov Aziz Bositovich (PhD in
Pedagogy) Uzbek State University of World
Languages, Republic of Uzbekistan;

Dr. Albena Yaneva (DSc. in Sociology and Antropology),
Manchester School of Architecture, UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovarská Krajská Nemocnice, Czech
Republic veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)
Jagiellonian University, Poland
p.vuitsik.prof@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology Agency, Japan;

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida, USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Vagif Sultanly (DSc in Philology)
Baku State University, Republic of Azerbaijan

If you have any questions or concerns, please contact a coordinator Mariia Granko.

The recommended styles of citation:

1. Surname N. (2021). Title of article or abstract. *Scientific Collection «InterConf», (77): with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects» (October 4-5, 2021) Tallinn, Estonia;* pp. 21-27. Available at: [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)
2. Surname N. (2021). Title of article or abstract. *InterConf, (77), 21-27.* Retrieved from [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)

This issue of Scientific Collection «InterConf» contains the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

©2021 Ühingu Teadus juhatus
©2021 Authors of the abstracts
©2021 Scientific Publishing Center «InterConf»

contact e-mail: info@interconf.top

webpage: www.interconf.top

TABLE OF CONTENTS

BUSINESS ECONOMICS

Bondar I. Lehinkova N.		THE IMPACT OF THE RISK MANAGEMENT STRATEGY ON IMPROVING AIRCRAFT SAFETY IN THE AIRLINE	8
---------------------------	---	--	---

REGIONAL ECONOMY

Karaieva N.V. Karpenko J.P.		METHODOLOGY FOR THE HEALTH CAPITAL LOSSES' ASSESSMENT IN THE GLOBAL RISK MANAGEMENT CONTEXT	13
Кокоулина А.С.		СОЗДАНИЕ РЕГИОНАЛЬНЫХ ТОЧЕК ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА И ЭФФЕКТЫ ОТ ИХ РАЗВИТИЯ	18
Костирко Л.А. Розмислов О.М.		ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ В РЕГІОНІ	28
Павлик В.П.		ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ВОБГРУНТУВАННІ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД	36

INTERNATIONAL ECONOMICS AND INTERNATIONAL RELATIONS

Chen Xiaofeng Chen Yang		RESEARCH ON CHINA'S DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT	44
Плотніков О.В.		РОЗВИТОК РОЛІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	50

MARKETING, ADVERTISING AND PR

Маренич В.М.		КРИТЕРІЇ ІННОВАЦІЙНОСТІ НЕСТАНДАРТНИХ ФОРМ РЕКЛАМИ	54
--------------	---	--	----

FINANCE AND CREDIT

Глуценко С.В.		ПРОБЛЕМИ ДІЇ ВАЛЮТНОГО КАНАЛУ ТРАНСМІСІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	58
---------------	---	---	----

ACCOUNTING AND AUDITING

Гафорзода Д. Алиев Д. Табаров Б.Д.		ОЦЕНКА СИТУАЦИИ И НАПРАВЛЕНИЙ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УЧЕТА И АУДИТА ДОХОДОВ И РАСХОДОВ	65
Шаповалова А.П.		ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ	71

PEDAGOGY AND EDUCATION

Мамыкина О.		FUNDAMENTALS OF FUTURE MUSIC TEACHERS POP VOCAL TRAINING	81
Moshenets K.		EDUCATIONAL OF MEDICAL STUDENTS IN UKRAINE DURING THE COVID-19 PANDEMIC	84
Novska O. Zheng Lanyue		EMOTIONAL CULTURE OF FUTURE MUSIC TEACHERS	87
Гришко О.М. Гураль В.А.		ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ	90
Ковальська О.П.		САМОМЕНЕДЖМЕНТЯ КАСІБУ УПРАВЛІННЯ СОБИСТІСНИМ ТА ПРОФЕСІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПЕДАГОГА	95
Митяй О.В.		ДОПОМОГА ДІТЯМ-МІГРАНТАМ ПІД ЧАС АДАПТАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ В ПОЛЬСЬКІЙ ШКОЛІ (ДОСВІД ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПОЛЬЩІ)	104
Никитина И.П.		ОРГАНИЗАЦИЯ ТЕКСТОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРИ ИЗУЧАЮЩЕМ ЧТЕНИИ УЧЕБНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ	110
Руденко Н.М. Шевцова Л.М.		ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ ЛЮДЯНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	114

SCIENCE, EDUCATION, INNOVATION: TOPICAL ISSUES AND MODERN ASPECTS

Тимченко Р.В. Троценко Т.Ю.		ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ТА РІЗНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ЦЬОГО ПОНЯТТЯ	117
--------------------------------	---	--	-----

POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

Осинський Д.С.		ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ПРОТИДІЇ ОНКОЛОГІЧНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ	122
----------------	---	---	-----

PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Громова В.О.		ПОНЯТТЯ «РЕЗИЛЕНТНІСТЬ» У ПСИХОЛІНГВІСТИЦІ	127
--------------	---	--	-----

LITERARY STUDIES

Казорина А.В. Кузовлева Д.С.		ХАРАКТЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ПРОСТРАНСТВА И ВРЕМЕНИ В ПОВЕСТИ «ПОЖАР» В. Г. РАСПУТИНА: МИФОПОЭТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	131
---------------------------------	---	--	-----

JOURNALISM AND TELECOMMUNICATIONS

Marin C. Simion C.S.		CONCEPTUAL APPROACHES TO INFORMATION WAR	141
-------------------------	---	---	-----

LAW AND INTERNATIONAL LAW

Calineac O.V.		INFRAȚIUNI VAMALE COMISE LA TRIMITERILE POȘTALE INTERNAȚIONALE. ASPECTE DE DREPT COMPARAT	148
Chițanu G.V.		CONTESTATION OF THE COMPETITION COUNCIL'S ACTS ADOPTED IN THE ADMINISTRATIVE PROCEDURE FOR DETECTING ANTI-COMPETITIVE AGREEMENTS	157
Guyvan P.D.		SOME ESSENTIAL FEATURES OF DIFFERENT CIVIL LAW TERMS	162
Pîslaruc M.		DIGITAL FREEDOM OF EMPLOYEES	171
Дорошенко Д.С. Шатохін В.О.		АНАЛІЗ ДОСВІДУ США ІЗ ЗАКОНОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	180

GEOGRAPHY AND LOCAL HISTORY

Разумова О.О.		ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В АУТСОРСИНГУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	190
---------------	---	--	-----

HISTORY AND ARCHEOLOGY, ARCHIVAL STUDIES

Радченко Л.О.		СУЧАСНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ОЧИМА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ІСТОРИКІВ-НАУКОВЦІВ	196
---------------	---	---	-----

BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

Maltsev V.P. Yastrebova E.S. Gisich A.V.		MODELING OF RBC SHAPE CHANGES DURING VESICULATION	201
Ільчевський В.В. Шопова З.С. Литвинов Г.С.		CRISPR-НАНОРОБОТ, ЯКИЙ РЕВОЛЮЦІОНІЗУВАВ БІОТЕХНОЛОГІЇ	206
Шопова З.С. Ільчевський В.В. Литвинов Г.С.		ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ БІОТКАНИННОЇ ІНЖЕНЕРІЇ	216

MEDICINE AND PHARMACY

Нрымаіло N.A. Slobodian O.M. Lavriv L.P. Stoliar D.B.		MICROSCOPIC STRUCTURAL ORGANIZATION OF THE PANCREAS AT THE END OF THE FETAL PERIOD OF ONTOGENESIS	224
--	---	---	-----

Karasov I. Airapetyan A. Kolesnikova J. Umarov A.		HYBRID SURGICAL MANAGEMENT OF KOMMEREL'S DIVERTICULUM IN A PATIENT WITH MULTIPLE COMORBIDITIES - A CASE REPORT	227
Khvysiuk M. Kolomiiets M. Rudenko T. Smolianyuk K.		EFFECTIVNES OF ANTIPLATELETS THERAPY IN PATIENTS WITH CORONARY HEART DISEASE BASED ON THE STUDY OF P-SELECTIN AND GALECTIN-3	232
Korshunova G.A. Ostrovskij V.V. Bazhanov S.P.		APPLICATION OF DIAGNOSTIC MAGNETIC STIMULATION FOR ELECTROPHYSIOLOGICAL EXAMINATION OF PATIENTS WITH INJURED PERIPHERAL NERVES OF THE EXTREMITIES	235
Mohammadi M.T. Pashkevich L.A. Shpileuski I.E. Lukashevich A.A.		PATHOLOGICAL AND IMMUNOHISTOCHEMICAL FEATURES OF BONE CYSTS IN CHILDREN	239
Motelica G. Chele N. Ciobanu V.		DETECTION AND SCREENING OF PRECANCEROUS LESIONS	243
Muminov D.K.		THE VALUE AND ROLE OF ULTRASOUND DIAGNOSTICS OF THE LUNGS IN PATIENTS WITH POST COVID SYNDROME	250
Sîrghi G.A. Kusturov V.I. Caproş N.F. Kusturova A.V. Ungurean V.S. Veveriță I.I.		PRE-HOSPITAL MANAGEMENT OF THE PATIENT WITH SUSPECTED PELVIC FRACTURE, REVIEW LITERARY AND CLINICAL PRACTICE	252
Zhamankulov A.A. Rozenon R.I. Morenko M.A. Hasanova L.Z. Akhmetova U.A. Gulsen M.		VITAMIN D – EFFICACY, TOXICITY AND SAFETY: REVIEW	264
Дитятковська Є.М. Недогібченко Н.О. Корецькая Є.В.		ТАКТИКА ВЕДЕННЯ ЖІНОК З АНТИГІСТАМІН – РЕФРАКТЕРНОЮ КРОПИВ'ЯНКОЮ У ПРЕГРАВІДАРНИЙ ПЕРІОД	272
Хабленко А.Д. Зубик П.Р. Литвинов Г.С.		НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРЕПАРАТІВ ВПЛИВУ НА ЕНДОКАНАБІНОЇДНУ СИСТЕМУ	274

ZOOLOGY AND VETERINARY MEDICINE

Третьякова К.М. Грищенко В.А.		БІОСИНТЕЗ І ДЕСТРУКЦІЯ ГЕМОГЛОБІНУ В ОРГАНІЗМІ ССАВЦІВ	283
----------------------------------	---	--	-----

GEOLOGY, MINERALOGY AND SOIL SCIENCE

Mammadova M.A. Rustamov E.H. Huseynova G.N.		FEATURES OF GROUNDWATER RESOURCES OF THE JABRAYIL FOOTHILL PLAIN	286
Suresh A. Kalpage C.S. Bandaranayake P.W.S.K. Bandara W.M.A.T.		ADVANCED CHARACTERIZATIONS OF SRI LANKAN ROOF TILE CLAYS FOR MORE OVER INDUSTRIAL USES	290
Арипова М.Х. Хамидова Х.М.		ИССЛЕДОВАНИЕ МЕХАНИЧЕСКИХ СВОЙСТВ СЫРЬЯ, РАСПОЛОЖЕННОГО НА ТЕРРИТОРИИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН ПРИ ПРОИЗВОДСТВЕ СТРОИТЕЛЬНОГО КИРПИЧА	298

NATURE MANAGEMENT, RESOURCE SAVING AND ECOLOGYПетроченко В.І. ПРОБЛЕМА ВОДИ В УКРАЇНІ ТА НАПРЯМКИ ЇЇ РІШЕННЯ **302** Петроченко О.В.**PHYSICS AND MATHS**

Agayeva N. 	MODELING OF THE RESERVOIR-PIPELINE SYSTEM TAKING INTO ACCOUNT THE LAYER DEFORMATION	308
Верушкін І.О. Стрельнікова О.О. 	ДОСЛІДЖЕННЯ ГІДРОПРУЖНИХ КОЛИВАНЬ ЕЛЕМЕНТІВ КОНСТРУКЦІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ ГІПЕРСИНГУЛЯРНИХ РІВНЯНЬ	313
Кожагельдінова Г.Н. 	АҚПАРАТТЫҚ КОММУНИКАТИВТІК ТЕХНОЛОГИЯ АРҚЫЛЫ МАТЕМАТИКА ПӘНІН ТИІМДІ ОҚЫТУ	315
Мамедов К.Ш. Гусейнов С.Я. Мамедова А.Г. Бахшалиева И.И. 	ЗАДАЧА СОСТАВЛЕНИЕ ОПТИМАЛЬНЫХ СПИСКОВ МЕРОПРИЯТИЙ ПО СТРОИТЕЛЬСТВУ	319

CHEMISTRY AND MATERIALS SCIENCE

Hasanova U.E. 	SYNTHESIS AND EVALUATION OF NOVEL (2-((1H-BENZO[D][1,2,3] TRIAZOL-1-YL)METHYL)-1,3-DIOXOLAN-4-YL)METHANOL AND IT'S SALTS AS ANTIMICROBIAL AGENTS	322
Коваленко І.В. Власенко Н.Є. Зульфїгаров А.О. Мартиненко Я.М. 	ЕФЕКТ ПІДВИЩЕННЯ ЕЛЕКТРОПРОВІДНОСТІ КАРБОКСИЛАТНИХ СОЛЬОВИХ СИСТЕМ	324
Сидорчук О.Н. 	ПОВЫШЕНИЕ ТЕПЛОСТОЙКОСТИ ШТАМПОВОЙ СТАЛИ С РЕГУЛИРУЕМЫМ АУСТЕНИТНЫМ ПРЕВРАЩЕНИЕМ ПРИ ЭКСПЛУАТАЦИИ ДЛЯ ГОРЯЧЕГО ДЕФОРМИРОВАНИЯ МЕДИ	328

AGROTECHNOLOGIES AND AGRICULTURAL INDUSTRY

Воронюк З.С. Ткач М.С. 	БІОХІМІЧНИЙ СКЛАД ЗЕРНА РИСУ ТА КУЛІНАРНІ ВЛАСТИВОСТІ КРУПИ ЗА ВИРОЩУВАННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	332
Ткачук Н.Л. 	ДИНАМІКА БІОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ РОСЛИН ТОПОЛІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ГУСТОТИ НАСАДЖЕННЯ І ФОНУ ЖИВЛЕННЯ	343
Цілінко М.І. Вожегов С.Г. Цілінко Л.М. 	ПРИЙОМИ БОРОТЬБИ ІЗ ЗАСМІЧЕННЯМ ПОСІВІВ РИСУ ЧЕРВОНОЗЕРНИМИ ФОРМАМИТА ВПЛИВ ЧЕРВОНОЗЕРНИХ ФОРМ НА ВИХІД КРУПИ	350

LIGHT INDUSTRY AND FOOD INDUSTRY

Лабазов М.И. Самохвалова О.В. Шидакова-Каменяка Е.Г. 	ОЦЕНКА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЦВЕТНОСТИ ПОРОШКА КЕРОБА РАЗНОЙ СТЕПЕНИ ОБЖАРКИ	358
Степанькова Г.В. 	СМАЖЕНІ ХЛІБОБУЛОЧНІ ВИРОБИ ПІДВИЩЕНОЇ ХАРЧОВОЇ ЦІННОСТІ	362

GENERAL ENGINEERING AND MECHANICS

Raksha S. Cherkudinov V. 	ISSUES OF SAFETY WHEN TRANSPORTING DANGEROUS LOADS BY TANK	366
---	--	------------

RADIO ENGINEERING, ELECTRONICS AND ELECTRICAL ENGINEERING

Mamutov R.Z. RESPONSE MATRIX BASED CORRECTION OF THE 369 MAGNETIC OPTICAL SYSTEM OF THE VEPP-4M COLLIDER	
---	--

MODELING AND NANOTECHNOLOGY

Mukhamediyeva D.T. Egamberdiev N.A.		ALGORITHM OF CLASSIFICATION OF MEDICAL OBJECTS ON THE BASIS OF NEUTROSOPHIC NUMBERS	374
--	---	--	-----

INFORMATION AND WEB TECHNOLOGIES

Chepurna K. Khmiarchuk O.		SPECIFICS OF PREPRESS OF THE LAYOUT WITH THE USE OF WORKS OF ART	381
------------------------------	---	---	-----

ARCHITECTURE, CONSTRUCTION AND DESIGN

Giang Nguyen Van Chuc Nguyen Dinh Dat Nguyen Thanh		APPLYING REASONABLE CONSTRUCTION TECHNOLOGY IN FOUNDATION TREATMENT FOR BASEMENTS OF HIGH- RISE BUILDINGS CONSTRUCTED ALONG THE BEACH OF VIETNAM	386
--	---	---	-----

PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Timofte M.		ASPECTS CONCERNING MEN'S HANDBALL PLAYERS PREPARATION IN THE OPINION OF THE ATHLETES	397
------------	---	---	-----

Лойко О.М. Дяк В.М.		ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ШКОЛЯРІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ	405
------------------------	---	--	-----

MILITARY AFFAIRS AND NATIONAL SECURITY

Леонтьев О.Б. Бердочник Д.В.		НАПРЯМ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПОРІВНЯЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ РІЗНИХ ТИПІВ РЕАКТИВНИХ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ ЛІТАКІВ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ЛЮТЧИКІВ	410
---------------------------------	--	---	-----

Руденко Наталія Миколаївна

кандидат психологічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки
і психології та спеціальної освіти ім. проф. Т. І. Поніманської
Рівненського державного гуманітарного університету, Україна

Шевцова Лариса Миколаївна

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного університету, Україна

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ ЛЮДЯНОСТІ
ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Потреба сучасного українського суспільства в освічених і високоморальних людях, які утверджують своєю поведінкою і діяльністю гуманістичні цінності, є одним з пріоритетних завдань в сучасній системі освіти, а тому зорієнтовує виховні інститути, а особливо заклади дошкільної освіти на його вирішення [3].

Старший дошкільний вік – це особливий етап онтогенезу. У цей період дитина дуже чутлива до будь-яких змін, знаходиться в процесі емоційного і духовно-морального становлення. Однак у суспільстві панують антигуманні настрої, які виявляють негативний вплив на становлення особистості дитини старшого дошкільного віку. Тому виховання людяності необхідно здійснювати, починаючи з дошкільного віку.

І. Бех, Г. Беленька, А. Богуш, В. Волкова, Л. Врочинська, Н. Гавриш, І. Дичківська, О. Долинна, О. Каплуновська, А. Карнаухова, С. Ладивір, Л. Лохвицька, О. Низковська, Т. Поніманська, Т. Піроженко, І. Рогальська Л. Токарева, Н. Черепаня, Ю. Юрченко у своїх дослідженнях здійснюють науковий пошук шляхів вирішення проблеми виховання людяності у дітей старшого дошкільного віку.

У «Тлумачному словнику психологічних термінів в українській мові» людяність представлена як необхідна умова моральної стійкості особистості. У психологічному словнику поняття «людяність» визначається як обумовлена

моральними нормами і цінностями система установок особистості на соціальні об'єкти (людину, групу, живу істоту), яка представлена в свідомості переживаннями співчуття та реалізується в спілкуванні і діяльності у формі сприяння, співучасті, допомоги [1, с. 134]. Однак якщо виходити із зв'язку гуманізму і людяності, то зміст поняття «людяність» має розкриватися насамперед через визнання цінності людини, яка розуміється як єдність двох сторін – природного життя кожного індивіда і соціального, яке складають всі функції, які виконує людина в суспільстві, в тому числі і рівень розвитку її особистісних якостей [3].

На думку Л. Врочинської, складовими людяності є повага, чуйність, почуття справедливості, співчуття, довіра, самокритичність, милосердя, чуйність – якості, що визначають змістовну сторону людяності, а також ввічливість, терпимість, поступливість, вимогливість, що забезпечують оптимальну форму її вираження [2].

Погоджуємось із Т. Поніманською, І. Дичківською, Л. Врочинською, Ю. Глінчук та О. Козлюк, що людяність є стійкою інтегративною особистісною якістю, під якою мається на увазі єдність знань, мотиваційно-ціннісних орієнтацій (моральних принципів, мотивів, ставлень) і бажаних способів дій особистості, які ґрунтуються на гуманних проявах до всього оточуючого [2].

Обґрунтовано три рівні розвитку людяності дітей старшого дошкільного віку: високий (ЕГ – 21,7%, КГ – 22,7%), середній (ЕГ – 34,8%, КГ – 36,4%), та низький (ЕГ – 43,5%, КГ – 40,9%).

Під час формувального етапу нашого експерименту з метою підвищення ефективності процесу виховання людяності у дітей старшого дошкільного віку в закладі дошкільної освіти впроваджено такі педагогічні умови:

а) повне, чітке і диференційоване відображення змісту моральних понять з яскраво вираженою гуманістичною спрямованістю (гуманно-моральних понять) і їх антиподів в процесі виховання дітей старшого дошкільного віку на заняттях та під час ігрової діяльності;

б) формування умінь проявляти людяність в ігрових та реальних ситуаціях на основі моральних узагальнень, чинити гуманно як в звичних, так і в нестандартних ситуаціях;

в) узгодження виховних впливів у закладі дошкільної освіти і сім'ї, збагачення через ігрову діяльність особистого досвіду дітей, надання дітям старшого дошкільного віку допомоги та підтримки. Допомога надається з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, утримання позиції рівноправного партнера у взаємодії, націленій на підтримку активності кожної дитини, створення позитивної емоційної атмосфери у іграх та на заняттях;

г) розвиток етичних оцінок, осмислення дитиною особистого досвіду.

Після впровадження згаданих вище педагогічних умов повторна діагностика дітей показала, що високий рівень розвитку людяності у ЕГ виявили 52,2% дітей, а у КГ – 27,3%, середній рівень продемонстрували у ЕГ – 34,8%, а у КГ – 36,4% та низький рівень у ЕГ мали 13% учасників, а у КГ – 36,4%.

Отже, у обох групах зафіксовано динаміку рівнів розвитку людяності у дітей старшого дошкільного віку, однак у ЕГ вона вища у порівнянні з КГ, що дає підстави вважати впроваджені педагогічні умови ефективними.

Список джерел:

1. Бродська В.Й., Патрик І.П., Яблонко В.Я. Тлумачний словник психологічних термінів в українській мові : словник. 2-е видання. Київ: ВД «Професіонал», 2005. 224 с.
2. Врочинська Л.І. Педагогічні умови виховання гуманної поведінки дітей старшого дошкільного віку у процесі взаємодії дошкільного закладу і сім'ї. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закл. освіти: зб. наук. пр.* 2011. Вип. 1 (44). С. 49–54.
3. Наказ МОН № 33 від 12.01.2021 року Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція. URL: [https:// mon.gov.ua /storage /app / uploads /public /5ff/ec2 /5a1 / 5ffec25a12343405202526.pdf](https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ff/ec2/5a1/5ffec25a12343405202526.pdf)
4. Поніманська Т.І., Дичківська І.М., Врочинська Л.І., Глінчук Ю.О., Козлюк О.А. Гуманістичне виховання дітей дошкільного віку в контексті інноваційної педагогічної діяльності: монографія. Рівне: Волинські обереги, 2012. 206 с.